

Ποιο είναι το φυσικό γνώρισμα του νου, ποιο του σώματος

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Το φυσικό και ουσιώδες γνώρισμα του νου είναι να ασχολείται πάντοτε, επειδή είναι νους, με τα συγγενή νοητά. Εφ' όσον είναι άυλος, με τα άυλα. Εφ' όσον είναι αθάνατος με τα αθάνατα. Και με μία λέξη να ασχολείται με τα όντως καλά και αυτά να έχει για τροφή του, για την αύξησή του και κατόπιν για την ευχαρίστησή του.

Αντίθετα το φυσικό χαρακτηριστικό του σώματος είναι να κλίνει πάντοτε, εφ' όσον είναι σώμα, προς τα σωματικά, εφ' όσον είναι αισθητό προς τα αισθητά, και εφ' όσον είναι υλικό προς τα υλικά. Και με μία λέξη να κλίνει προς τα ψευδώς καλά και αυτά να έχει για τροφή, αύξησή του, ζωή και κατόπιν για ηδονή. Γι' αυτό και ο θείος Γρηγόριος Νύσσης είπε: "Η ανθρώπινη φύση αισθάνεται διπλή ηδονή. η μία ενεργείται με την απάθεια μέσα στην ψυχή, ενώ η άλλη στο σώμα μέσω του πάθους. όποια από τις δύο διαλέξει η προαίρεσή μας, αυτή υπερिशύει σε βάρος της άλλης" (Λόγος ι'. Εις το Άσμα Ασμάτων, τόμος α'). Μολονότι όμως το σώμα σαν σώμα που είναι κλίνει από την φύση του στην ηδονή των αισθητών, παρόλα αυτά άγεται, κυβερνείται και χαλιναγωγείται από τον νου, όταν έχει ολοκληρωμένη την λογική. Γιατί σύμφωνα με τον θείο Δαμασκηνό, αυτή είναι η

διαφορά μεταξύ της λογικής και της παράλογης ψυχής. ότι δηλαδή η μεν άγεται και εξουσιάζεται από το σώμα και τις αισθήσεις, ενώ η λογική άγει και εξουσιάζει και το σώμα και τις αισθήσεις. Διότι έτσι ορίσθηκε από τον Θεό, να κυριαρχεί δηλαδή το λογικό στο παράλογο και το καλλύτερο στο χειρότερο και να υποτάσσει τα νοήματά του. Γι' αυτό και όταν επιθυμεί κάτι δεν ορμά αμέσως στην πράξη και στην απόλαυση της επιθυμίας, αλλά εμποδίζεται από τον κυρίαρχο νου. Και τα λόγια του Δαμασκηνού είναι τα εξής: "Όσα δεν έχουν λογική, δεν είναι αυτεξούσια. Διότι περισσότερο άγονται από την φύση, παρά κυριαρχούν σ' αυτήν. Γι' αυτό και δεν αντιστέκονται στην φυσική επιθυμία, αλλά μόλις επιθυμούν κάτι, ορμούν προς την πράξη. Αντίθετα ο άνθρωπος όντας λογικός, περισσότερο κυριαρχεί στην φύση, παρά άγεται από αυτήν. Γι' αυτό και όταν επιθυμεί, αν βέβαια θέλει, έχει τη δύναμη να αναχαιτίσει την επιθυμία ή να την ακολουθήσει" (Βιβλ. β', Περί πίστεως. Κεφ. μδ').

Πηγή: llazaros.blogspot.gr